

Sztárallűrök nélkül

Safranka János interjúja Varró Dániellel

Ki ne ismerné Varró Dánielt? A fiatal költőt hamar utolérte az ismertség. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy csordulásig megteltek az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár termei és folyosói a februári, vele folytatott beszélgetés idején. A Rómeó és Júlia újra fordítója ennek ellenére szerényen, természetesen viseli a fokozott figyelmet.

– *Ha Magyarországon ma egy átlagos műveltségű embert megkérnének, mondjon egy kortárs költőt, sokan téged említenének először. Hogyan érint ez téged?*

– Nem szembesülök ezzel általában magamtól. Otthon ülök és teszem a dolgomat. Nagyon ritkán van olyan, hogy megismernek az utcán, odajönnek. Akkor annak úgy örülök. Mostanában szembesülök néha azzal, hogy ez mennyi felelősséggel jár, de mindig próbálok magamtól elhessegetni a gondolatot, mert nem vagyok az a fajta ember. Távol áll tőlem az érzés, hogy példát kellene mutatnom bármilyen módon, amiatt mert többen ismernek.

– *Manapság sok fiatal költő ad ki egy-egy kötetet, és aztán elmerül a szürke hétköznapokban. Hogyan felelsz meg folyton az irodalmi közeg veled szembeni elvárásainak?*

– A költészet is olyan, amit sohasem tudatosan csináltam. Mindig próbáltam, ami éppen érdekel azzal foglalkozni. Igazából nem is tudom, mennyire vagyok ugyanazon a szinten, mint 2000-ben. Tény, hogy az ismertségem az irodalmon belül elég nagy. Érdekes módon minden könyvemnek jó volt a fogadtatása az olvasók részéről. A szakmai kritika nem volt annyira egyenletes. Nem biztos, hogy a szakma most pont úgy tekint rám, mint régen. Az első könyvemnek nagyon jó volt a fogadtatása, ahhoz képest a harmadiknak kevésbé. Nyilván figyelek erre, de azért fontosabb, hogy a saját elvárásaimnak próbáljak megfelelni. Ami érdekel, az a legjobb tudásom szerint művelni.

– *A közönségnek sem próbálsz megfelelni?*

– Nem feltétlenül. Valószínűleg az ízlésem olyan, hogy szívesen olvasok könnyebb dolgokat, olyasmit, aminek humora van, ami egyszerű köznapi nyelven van írva. Ugyanakkor sok minden érdekel a költészeti hagyományból, rímekből meg ilyenekből. Azért írok könnyebben olvasható, barátságos verseket, mert ez áll közel hozzám.

– *Úgy tűnik, minden egyes műved más korosztályt szólít meg.*

– Nem szoktam ennyire becélózni magamnak egy olvasói célcsoportot. A *Szívdeszszertnél* sem gondoltam, miközben írtam, hogy kifejezetten tinédzserekhez szól, de általában nekik szokott tetszeni. A *Maszathegynél*, ami elvileg gyerekkönyv, ott sem volt egyértelmű. A kiadó az utolsó pillanatig nem tudta eldönteni, hogy gyerekkönyvként legyen-e tálalva gyerekrajzokkal, vagy mint felnőtt mese. Inkább a magam szórakoztatására szoktam írni, a saját ízlésemnek megfelelni. Nem szokott célközönség lebegni a szemem előtt. Nyilván ez alól kivétel a mondókáskönyv, amely kifejezetten a saját kisfiam ihleté-

sére született. Olyan mondókákkal, amelyek tényleg a legkisebbeket, kisbabákat szólítják meg. Úgy éreztem, viszonylag kevés ilyen mondóka van, és érdemes volna ilyeneket írni.

– *Bármikor tudsz írni, vagy ez ihletfüggő?*

– Inkább akkor írok, ha jön az ihlet, és ráadásul nem is mindig jön. Elég ritkán jön, és akkor is van valami határidős munkám, amivel foglalkozom. Éppen emiatt elég keveset is írok verset. Inkább a fordítások és a színházi munkák vannak előtérben. Ha valami hosszabbat, összefüggőt alkotok – amikor a *Maszathegy*et írtam, vagy most egy ilyen hosszabb művön dolgozom –, akkor muszáj koncentrálni. Nyilván csak úgy lehet egy versesregényt megírni, ha az ember egy napi penzumot kiköt magának, és ahhoz próbálja tartani magát. Viszonylag rendszeresen dolgozom, és valamennyire lehet gerjeszteni az ihletet. Azt is megtanultam az évek során, hogy amikor az embernek egyáltalán nincs ihlete, akkor is érdemes foglalkozni vele, próbálkoznia. Amikor tényleg jönnek ihletett pillanatok, akkor nagyon jó, ha van már egy csomó anyag, amit így összeránt.

– *Az olvasók dalos, vidám költőként ismernek. Írtál már valaha szomorú hangulatú verset?*

– Nem jellemző. Régen, fiatalkoromban, amikor több verset írtam, mindig kifejezetten jókedvűen, kiegyensúlyozottan volt kedvem írni. Velem is történt, hogy rossz kedvű vagy kicsit depressziós voltam, de abból soha nem született vers. Alkatilag így van nálam. Ahogy így öregszem, szoktam erre gondolni. Inkább vártam, hogy megérjenek a súlyosabb mondanivalók bennem. Lehet, hogy a következő kötetem kicsit komolyabb lesz, de nagyon nem tudok kibújni a bőrömből, úgy hogy ez a játékosság alaphangként megmarad nálam.

– *Érettségi táján szoktál csuklani?*

– Attól, hogy érettségi tételként választható vagyok, nagyon sok e-mailt kapok diákoktól, hogy segítsék kidolgozni az érettségi tételüket magamról. Elég vicces volt, egyszer egy fenyegető levelet is kaptam egy érettségi előtt álló fiatalembertől. Főleg a segítségemet kérik, illetve mostanában egy-két kidolgozott tétel a kezembe került, és nekem nagyon szórakoztató volt. A tanárok sok olyasmit elemeznek bele ami nekem eszembe sem jutott. Például van egy meseregényem, amelyben van egy Szósz Néne nevű szereplő, abszolút mesebeli, akinek mindene csupa szósz, és olyasmi állt az érettségi tételben, hogy ő a tipikus kisnyugdíjas, aki a kilencvenes évektől jellemző Magyarországon. Aki belesüppedt a helyzetébe, és nem próbál rajta segíteni.

– *A saját irodalom érettségiden hogyan álltál hozzá az akkori tételekhez?*

– Az az igazság, hogy nagyon elcsúsztam a kidolgozásokkal. Talán egyharmadát dolgoztam ki, és eléggé izgultam. Ráadásul olyat húztam, amivel nem foglalkoztam alaposabban, és először nagyon nem örültem neki. A francia szimbolistákat, de aztán szerencsére – talán pont azért, mert ilyen költészeti téma –, nagyon jól sikerült a feleletem, még elnöki dicséretet is kaptam. Nagyon pozitív élmény így visszagondolva, de arra emlékszem, hogy borzasztóan izgultam. Nem tudtam aludni. Azóta sem voltam úgy fizikailag rosszul izgulástól.

– *Köszönöm az interjút.*

E számunk szerzői

- Aknay Tibor (1944) Budapest
Alföldy Jenő (1939) Kecskemét
András Zoltán (1934) Székelyudvarhely
Anga Mária (1955) Eger
Árpás Károly (1955) Szeged
Bakonyi István (1952) Iszkaszentgyörgy
Balajthy Ferenc (1946) Székesfehérvár
Balla András (1948) Vancouver
Barabás Zoltán (1953) Nagyvárad
Bárdos József (1949) Nagykőrös
Bene Zoltán (1973) Szeged
Bereti Gábor (1948) Miskolc
Bertha Zoltán (1955) Debrecen
Bitskey István (1941) Debrecen
Bíró József (1951) Budapest
Bobory Zoltán (1946) Székesfehérvár
Boros Edit (1949) Veszprém
Bozók Ferenc (1973) Kecskemét
Czilli Aranka (1982) Kovászna
Csatáné Bartha Irénke (1941) Eger
Cseh Károly (1952) Mezőkövesd
S. Csoma János (1942) Bács–Kecskemét
Csontos Márta (1951) Sándorfalva
Csűrös Miklós (1944) Budapest
Debreczeny György (1958) Budapest
Farkas Gábor (1977) Debrecen
Fecske Csaba (1948) Miskolc
Galgóczy Zsuzsa (1960) Budakeszi
Heiter Tamás (1963) Lovasberény
Hegedűs Imre János (1941) Budapest
B. Horváth István (1953) Baja
Kaiser László (1953) Budapest
Kaló Béla (1954) Szuhogy
Kelemen Erzsébet (1964) Debrecen
Kis-Mezei Katalin (1955) Pécs
Kis Pál István (1951) Szekszárd
Koch Imre (1954) Székesfehérvár
Kozma Tamás (1951) Székesfehérvár
Ködöböcz Gábor (1959) Eger
Laczkó András (1943) Kaposvár
László Zsolt (1960) Székesfehérvár
Lipcsei Márta (1943) Nagyvárad
Lőrincz György (1946) Székelyudvarhely
Ludányi Gabriella (1941) Eger
Madár János (1948) Budapest
Mátyus Aliz (1948) Budapest
Németh István Péter (1960) Tapolca
Németh J. Attila (1963) Székesfehérvár
Németh Péter Mikola (1953) Vác
Oláh András (1959) Mátészalka
Oláh János (1942) Budapest
Oláh József (1966) Micske
Paál Lajos (1929) Székesfehérvár
Pataki István (1953) Bihar
Pomogáts Béla (1934) Budapest
Radnai István (1939) Budapest
Safranka János (1982) Eger
Saitos Lajos (1947) Székesfehérvár
Schneller Dóra (1969) Budapest
Serfőző Simon (1942) Miskolc
Simek Valéria (1953) Bakonycsernye
L. Simon László (1972) Agárd
Simonyi Emő (1943) Budapest–München
Soltész Márton (1978) Budapest
Standovár Ágota (1961) Pécs
Stankovics Marianna (1965) Döbrönte
Szabó Ferenc (1931) Budapest
Szakolczay Lajos (1941) Budapest
Szecskó Károly (1939) Eger
Szegedi Kovács György (1959) Sárszentmihály
Szekeres Mária (1948) Újrónafő
Szenti Ernő (1938) Kisújszállás
Szemere Brigitta (1977) Nagyvenyim
Szikra János (1954) Pátka
Szűk Balázs (1960) Debrecen
Tornyi Gergő (1990) Eger
Sz. Tóth Gyula (1945) Budapest
Varró Dániel (1977) Budapest
Verók Attila (1975) Eger
Véghelyi Balázs (1983) Százhalombatta

A kötetben található illusztrációk Simonyi Emő munkái.